

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonaë, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 4. Completorio ferventius adesse debemus multis de causis. Somnus
imago mortis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

O sancta solitudo,
 Pretiosa mors carnis, quies tranquilla, fax amoris,
 Intus furens incendium,
 Suspendio beata,
 Pax cordis & suavissima
 Mentis bona voluptas!
 O quas Aligerum lyras
 Dulceque cantus audio!
 Carmina resonant non prius
 Accepta æthereis choris.
 Auditis ut decemlicem
 Amor intus agit molem!
 Amor hic est, nosco sonantium
 Errores digitorum.
 Ut blanda pubes calitum
 Arripit aure sonitum!
 Ut accinunt Amori
 Aligerum phalanges!
 Ut astra mulcent cantibus!
 Hic eloquenti verberare
 Chelym flagellat auream.
 Hic garrientes fistulas
 Blandis maritat vocibus.
 Hic leni auratum pectine tangit ebur,
 Doctus hic est molles ungue cedere fides,
 Hic patrios sacro personat ore modos.
 En ut decoris saltibus
 Errantes quatiant solum!
 Nunc implicantur invicem,
 Et sese manibus trahunt.
 Nunc delicatis gressibus
 Cantui occinunt sonoro.
 Nunc in obliquam ceceles catervam
 Disgregant sese placido rotatu,
 Latoque plausu.
 O pura mentis gaudia,
 O sancti Amoris Orgia!
 Adeste Amantes, quotquot ad æthera
 Promovet virtus levioris penna
 Adbuc caduca corporis
 Mole gravatos.
 Nunc est canendum, nunc superum choris
 Fas est adesse, & psallere.
 Ergo huc canora tympana, & lyras ferte,
 Ferte vota, ferte laudes.
 Ludite, plaudite, psallite Amori:
 Ductia carmina pangite Amori:
 Pangite laudes, fundite versus,
 Cœlica promite cantica Amori.
 Pulsate novo sydera cantu.
 Plaudite cœli, plaudite terræ,
 Plaudite Amori.
 Sed quis repente corripit mentem dolor,

Et nostra turbat gaudia?
 Scilicet injecta curarum compede, & arcto
 Carnis ligata vinculo
 Ad ima rursum labitur
 Mens è polorum culmine.
 O Amor, O tetrica tandem fastidia vite
 Tolle: ut siderea tibi liber fistar in arce.
 Tunc mea securus jactabo gaudia, quando
 Unica visa duos junget, & una dies.

§. IV.

Completorio ferventius adesse debemus multis
 de causis. Somnus imago mortis.

HAc horâ totius diei defectus supplere debemus, ut, si cæteris forsân officiis minus alacriter, & devotè interfuimus, majori nunc fervoris, ac pietatis conatu peractæ per diem orationis negligentiam compensemus. Illud autem summo perè Monacho cavendum est, ne absque gravissima necessitate publicæ desit officii hujus recitationi. Fratres Prædicatores huic pietati fœdè incumbabant. Nam ut ait Theodoricus in vita sancti Dominici, ceu rem valde optatam Completorium expectabant, atque ad illud tanquam ad solemne quoddam festum se præparantes, mutuis se precibus commendabant. Multæ autem sunt causæ ad hanc observationem acrius stimulant, quas magistri spirituales h recensent. Primum enim hæc hora est, quâ de labore vitæ activæ ad tranquillam contemplationis pacem modo superius explicato transimus, Canticum justis propterea psallentes i: Nunc dimittis servum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace. De impiis scriptum est k; Contritio & infelicitas in viis eorum, & viam pacis non cognoverunt. Justis autem si dormiunt non timebunt, quiescent, & suavis erit somnus eorum. Creavi fructum labiorum pacem, dicit Dominus l, fructum scilicet sacrarum precum, quas hac hora complemus, pacem ei, qui longè est, & qui propè. Quomodo enim perturbato animo ille poterit inveniri, de quo scriptum est: Et factus est in pace locus ejus m. An non illa, quæ dilectum quærebat elapsam & lectuli, & noctis secretum elegit? In lectulo meo, ait n, quæ servi per noctem quem diligit anima mea. En loci, & temporis quam prudenter adhibet oportunitatem! Per lectum siquidem sanctæ quietis otium intelligitur, quo nihil accommodatius ad usum amoris, ad sapientiæ investigationem;

h Umbertus in Reg. S. August. c. 38. i Luc. 2. 29: k Psal. 133. l Isai. 57. 19: m Psal. 75. n Cant. 3. 11

ad gratiarum incrementa. Per noctem finis exprimitur occupationum, perturbationum fuga, omnium laborum oblivio: *Exibit homo ad opus suum, & ad operationem suam usque ad vesperam*, & non ultra. Nocte enim ingruente tempus taceandi est, tempus vacandi, & videndi quam dulcis est Dominus. Deinde hac hora præparandus est locus, in quo animus cum Deo quiescat sancti Regis exemplum imitando, qui per diem assiduis regni curis distractus die peracto quasi quoddam Completorii rudimentum describens dixit *p: Si ascendero in lectum strati mei, si dedero somnum oculis meis, & palpebris meis dormitacionem, donec inveniam locum Domino, tabernaculum Deo Jacob*. Sed ubi inquit locum Domino præparabo? *Quæris ubi? In teipso: Deliciae meæ, dicit Dominus q, esse cum filiis hominum*. Audi autem ipsum designantem sibi locum. *Quis est iste locus quietis meæ? Ad quem autem respiciam, nisi ad pauperulum, & contritum spiritu, & tremorem sermones meos r?* Si tale fuerit cor tuum, locus gratissimus Domino factum est. Denique quis non studeat adversus potestates tenebrarum, hac hora potentius armari, quarum noctu major est vis? Sunt verò hæc arma specialis ad id oratio, aquæ lustralis asperisio, Prælati benedictio, & solemnis B. Mariæ invocatio.

2. Unum addiderim, turpe admodum esse invidenter hoc tempus transigere, quo totius diei acta ad censuram revocare debemus, finemque nostrum Domino cum lacrymis commendare. Morti enim initiamur cum dormire incipimus, ait Plutarchus: pallimque Auctores primæ noctæ & somnum vocant mortis fratrem. Quia videlicet, ut in libro de resurrectione scribit Athenagoras, similia accidunt sopitis, & defunctis. Apud Pausaniam in Eliacis in Cypseli Tyranni monumento efformatum legitur simulachrum noctis cum duobus infantibus, nigro uno, candido altero cum mortis, ac somni epigraphæ. Dormiunt mortui Deo, sicut dormientes velut mortui sunt nobis. Locus sacer, in quo ossa mortuorum requiescunt Græco vocabulo cœmeterium, hoc est dormitorium dicitur à κοιμίζω, quod est dormio, & communiter in sacris literis dormire dicuntur, qui felici securitate in Domino moriuntur. Hinc teste Amalario *u*, aptatur quodammodo officium Completorii commendationi,

o *Psalm. 103. p Psalm. 131. q Prov. 8: 31. r Isai. 66: 2. t Plutar. de consol. ad Apoll. u Homer. ll. 14. n. 231. Moschus, & Theocr. Idyl. 3. Virg. 6. An. Sen. Herc. jur. act. 4. & alii. v Amalar. l. 4. cap. 8.*

quã se homo commendat Deo, quando transit de sæculo: petimus enim dimitti in pace, & spiritum nostrum in manus Domini commendamus. Sic optimo fine claudimus diem, si nostri quoque finis recordamur. Hac autem recollectione nil efficacius ad traducendas hominum mentes à scelere ad virtutem, ut si benè animo concipiatur, omnem hominem quantumvis barbarum horrore percellere, & ad meliorem frugem convertere possit. *Statutum est omnibus hominibus semel mori: & in quocumque loco ceciderit lignum, sive ad Aquilonem, ibi erit x*. Quis verò hæc audiens, & credens non perhorrescat? Momento vivimus, momento rapimur, & quidem momento inevitabili, unde pendet æternitas. Rectè priscus Satyricus *y*:

Heu, heu nos miseros quam totus homuncio nil est!
Ergò dum licet benè vivere studeamus. Sat dictum de Completorio. Jam tacendum, & quiescendum est. Hoc est autem summè, & perfectè quiescere, ait Richardus Victorinus *z*, à Creatoris pia laude nunquam cessare.

x *Ad Hebr. 9: 27. Eccles. 11: 3. y Petr. Arbitr. z Richar. lib. 2. in Apoc. c. 2.*

CAPUT XII.

De Officio Parvo B. Virginis.

§. I.

Quam difficile sit de Maria laudibus scribere. Cur negotium omnium seculorum dicatur esse. Ejus cultum semper viguisse. Ad ipsam Beatam Virginem deprecatio.

IN celebrandis Beatissimæ Virginis MARIÆ præconiis tot jam sudarunt ingenia, tot sunt attriti calami, tot manus & mentes occupatæ, ut, si ejus honori conscripta volumina in unum congregarentur, insignem se solis constituerent Bibliothecam. Pia quadam emulatione omnis natio, quæ sub cælo est, juvenes, & virgines, senes cum junioribus in recensendis Mariæ laudibus qua ligata, qua soluta oratione decertasse videntur. Sed ut devotus fuerit, gratulæque Deo generosus eorum conatus, quicquid tamen de ineffabili meritorum ejus prærogativa manu scriperint, ore protulerint, mente conceperint, stilla stultæ est, momentum stateræ, gutta roris antelucani; ut non minus de illa, quam

E e e e